

DE BUSSY'S LEESBOEKEN.

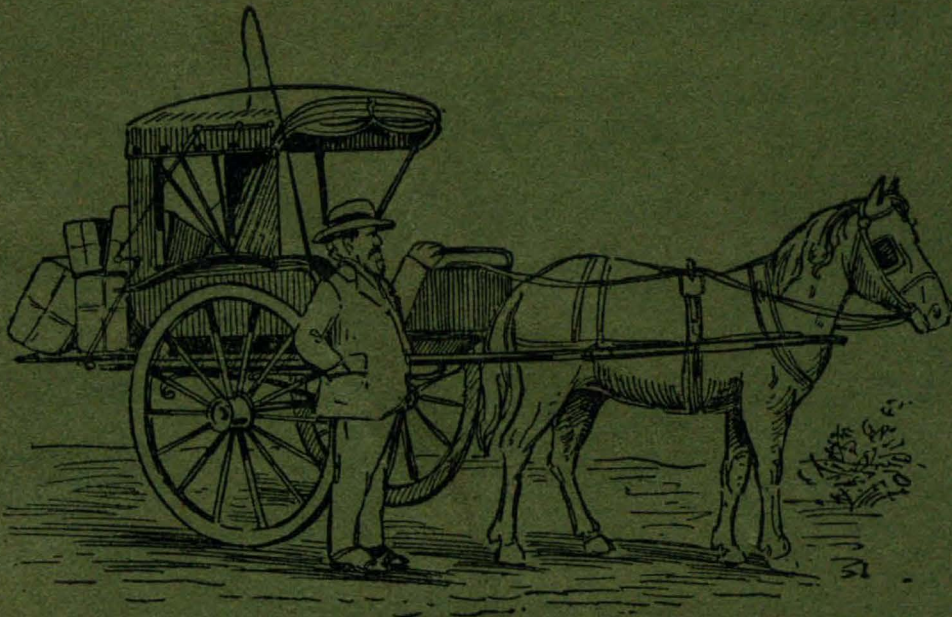
PRATEN EN LEZEN.

EEN NIEUWE LEERGANG VOOR HET AAN-
VANKELIK LEESONDERWIJS IN ZUID-AFRIKA
GEBOUWD OP DE KLANKMETHODE.

DOOR

P. J. KLOPPERS,

Hoofd van de West Eind School, Pretoria.

EERSTE STUKJE.

(DERDE DRUK).

J. H. DE BUSSY,
PRETORIA, JOHANNESBURG EN AMSTERDAM.
HOLL.-AFRIK. UITGEVERS-MIJ. v/h J. DUSSEAU & Co.,
KAAPSTAD.
1917.

A

372.412

KLO

DE BUSSY'S LEESBOEKEN.

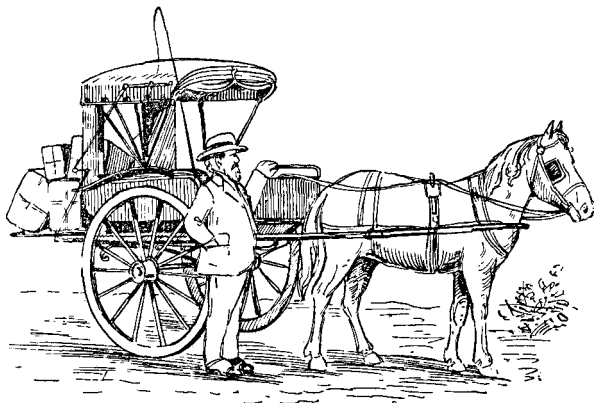
PRATEN EN LEZEN.

EEN NIEUWE LEERGANG VOOR HET AAN-
VANKELIK LEESONDERWIJS IN ZUID-AFRIKA
GEBOUWD OP DE KLANKMETHODE.

DOOR

P. J. KLOPPERS,

Hoofd van de West Eind School, Pretoria.

EERSTE STUKJE.

(DERDE DRUK).

J. H. DE BUSSY.
PRETORIA, JOHANNESBURG EN AMSTERDAM.
HOLL.-AFRIK. UITGEVERS-MIJ. v/h J. DUSSEAU & Co.,
KAAPSTAD.
1917.

VOORBERICHT.

In de serie leesboekjes, die ik hierbij mijn kollega's aanbied, is een nieuwe leergang gevolgd, die de praktijk mij bewezen heeft doeltreffend te zijn.

Hoewel zij daarin met vele andere hier gebruikte leesboekjes overeenkomen, dat er telkens slechts één letter te gelijk geleerd wordt, verschillen zij aanmerkelijk in de opvolging van de lettertekens en in de wijze van behandeling.

Ik heb getracht iedere moeilijkheid, die zich bij het aanvankelijk leesonderwijs voordoet, afzonderlijk te behandelen, — aan de andere kant geen moeilijkheden te zoeken, waar die in werkelijkheid niet bestaan.

Voor zo ver dit kon, zijn alleen woorden gebruikt die het afrikaanse kind niet vreemd in de oren klinken, en is er naar gestreefd, al heel spoedig samenhangende zinnnetjes en kleine verhaaltjes te geven, opdat reeds van het begin, lezen iets aange-naams voor het kind zal zijn.

Een korte handleiding is *los* bij ieder boekje gevoegd.

Voor welwillende op- en aanmerkingen houd ik mij ten zeerste aanbevolen.

P. J. KLOPPERS.

PRETORIA, Desember 1916

oo m oo m

oo r oo r

aa r

aa r

aar

aar

aa

aa

r

r

oo

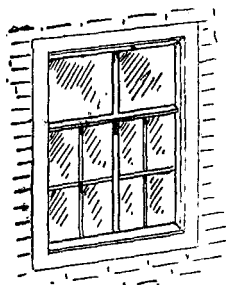
oo

m

m

aar

aar

oor

oor

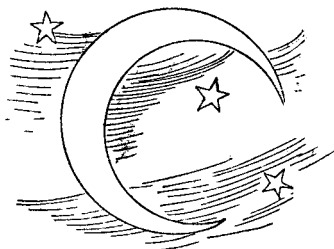
raam

maar

room

moor

m a a n

m a a n

maan

maan

aan

aan

oom

oom

maan

maan

room

room

aar

aar

aar

aar

maar

maar

naar

naar

oor

oor

naam

naam

moor

moor

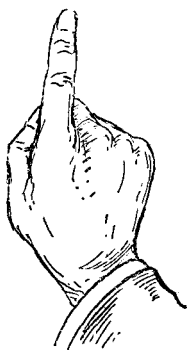
raam

raam

oor aan oom

naar oom

ee n

ee n

een

een

aan een

aan een

maan meen

maan meen

aar eer

aar eer

naar neer

naar neer

naam neem

naam neem

aan een oor.

aan een oom.

aan een aar.

aan een maan.

een oor aan een oom.

een oom aan een raam.

neem room naar een oom,

neem meer room.

aa p

aa p

een aap *een aap*

een oor aan een aap.

een oor aan een oom.

maar een?

aap *aap* | eer *eer*

raap *raap* | peer *peer*

reep *reep* | paar *paar*

neem een peer naar een oom.

neem een raap naar een aap.

neem een paar.

nec, neem maar één.

oo aa ee
r m n p

p o o t *p o o t*

een poot *een poot*

poot **maat** **toom** **teen**
noot **raat** **toon** **teer**

een poot aan een aap.
noot

een poot aan een noot.

een toon aan een poot.

een poot aan een oor.

eet

een aap eet een noot.

maar één noot?

nee, maat, een aap eet een paar.

et een aap een raap?

eet een aap een peer?

teer aan een toom.

oom eet een peer.
neem een raap naar een aap.
eet een raap, aap.
een aap eet meer.
neem een paar.
een poot aan een raap.

eer	aar	oot
meer	maar	noot
peer	naar	moot
teer	paar	poot

oom	een	aam
toom	meen	naam
room	teen	raam

eet een noot, maat.
een noot meer.
eet een paar.
eet maar een noot, toon.

ook	<i>ook</i>		raak	<i>raak</i>
rook	<i>rook</i>		maak	<i>maak</i>
pook	<i>pook</i>		koop	<i>koop</i>
kook	<i>kook</i>		keer	<i>keer</i>

maak rook, oom
maak een keer rook.
maak meer rook.

neem een noot mee naar een aap.

raak aan een aap.

koop één noot. nee, koop een paar.

moor room paar raap

maar raam peer reep

maan naam toon noot

meen neem pook koop

ik

ik

ik

ik

in

in

mik

mik

kin

kin

tik

tik

tin

tin

pik

pik

min

min

kip

kip

pit

pit

ik mik.

ik tik.

ik tik aan een poot.

ik mik naar een aap.

raak ik een aap?

ik tik aan een kin.

oet ik een raap?

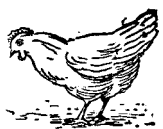
ik maak een raam.

koop ik een toom?

poot	pit	maan	min
koop	kip	maak	mik
pook	pik	toon	tin

een pit in een peer.
 eet een aap een pit?
 eet oom een pit?
 nee, nee,
 oom eet een peer.
 een kip eet een pit.
 pik, kip, pik.
 ik mik naar een kip.
 ik raak oom aan een kin.
 tik aan een raam.
 een keer? nee, meer keer.

oo, àa, ee, i
 m, r, n, p, t, k.

r o o s

r o o s

een roos een roos

roos roos

is is

koos koos

mis mis

kaas kaas

saar saar

kees kees

saam saam

k is K

s is S

Koos Saar
Koos Saar

i s

een roos is aan een raam.

ik neem een roos.

één roos is aan Koos,

aan Saar is ook een roos.

Koos eet kaas.

Saar eet room.

*koop een raap, Saar,
neem een raap naar Kees.*

*Kees is een aap.
is Koos ook een aap?*

meet	rook	roos	koos
maat	raak	raas	kaas

een roos is in een raam.

neem een roos naar oom.

neem ook een peer saam.

maan	maak	koop	pook
min	mik	kip	pik

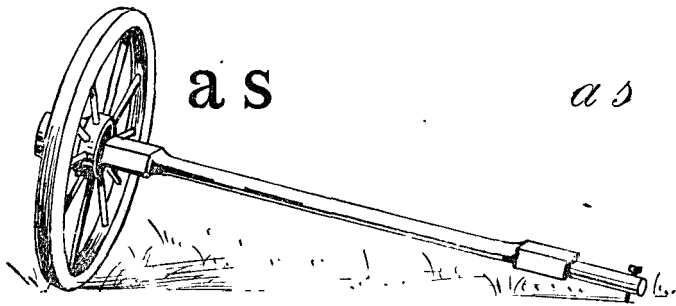
mik naar een aap.

raak een aap aan een poot.

mis, Koos, mik een keer meer.

een keer raak.

ook een keer mis.

een as *een as*

man	pan	kam	kap
mat	pak	kar	kat
mak	pap	kan	nat

een as aan een kar.

aan een kar is ook een kap.

een man is in een kar.

room is in een kan.

een kat eet room.

eet een kat ook pap?

een aap aan een tak.

ik maak een aap mak.

pak een kat aan een poot.

maan	man	raam	ram
maat	mat	raat	rat
maak	mak	taak	tak

room is in een kan.

ik koop kaas.

koop een toom, Koos.

Saar keek naar een kat.

een roos aan een tak.

een kip in een pan.

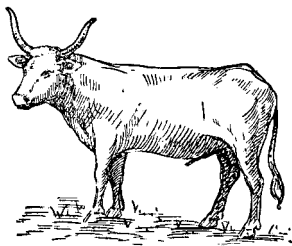
Koos eet pap.

een man at een peer.

maar een kip at een pit.

kat	tak	pak	kap
mat	tam	pas	sap
mak	kam	rak	kar
tik	tak	kip	kap
pik	pak	min	man

OS

os

een OS een os

os as is

os as is

rot kop pop tom
pot sop kom som

aan een os is een kop.

aan een kip is ook een kop.

een kop aan een pop.

aan een pop is een rok.

kat, kat, pak een rot!

tom eet sop.

sop is in een pot.

kom, Saar neem een pop.

maak een som, Koos.

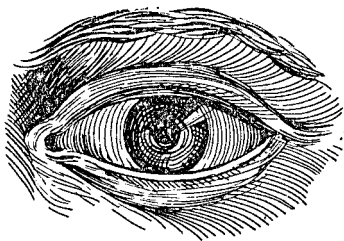
een os eet een raap.
 is een os aan een kar?
 nee, tom is op een os.
 pas op, tom, pas op!
 is een os mak?
 kan Koos ook op een os?
 nee, Koos kan in een kar.
 in een kar naar oom.
 op een kar is een kap.
 aan een kar is een as.

poot	pot	taak	tak
koop	kop	maat	mat
toom	tom	raam	ram
toon	ton	raak	rak
rook	rok	naam	nam

kop	kap
mot	mat
rok	rak

oo g

oog

een oog een oog

mag nog geen gaat goot
maag reeg gaan gat gaar

een oog aan een kop.

een oog, - nog een oog.

Koos gaat naar oom.
mag Saar mee gaan?
Saar kan maar gaan.

Kees eet kaas, maar geen raap.
is een raap gaar?

een rot eet een gat in een mat.

kom, kat, pak een rot.

pas op, rot, — naar een gat.

een gat in een goot.

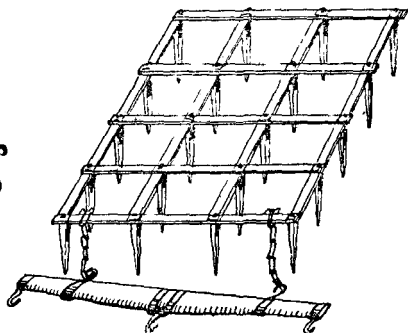
tom mag naar oom gaan.
mag Saar saam gaan?
nee, Saar eet nog pap.
is pap in een kom?
nee, man, pap is in een pot.

kop	man	maat	koop
kap	maan	meet	kop
kip	min	mat	kip

een kat naar een kip.
raak een kat aan een kip.
nee, maat, een kat is mak.
kan een kat in een gat?
een rot kan in een gat.
een rot eet kaas.

een pop is op een mat.
neem een pop naar Saar.

e g

eg

een eg

een eg

met *met*

pen *pen*

mes *mes*

ken *ken*

nek *nek*

net *net*

en

er

er is een noot en een peer.

er is een kat en een kip.

er is een pan en een pot.

er is een maan en een man.

er is een goot en een gat.

een rot is er in.

ik ken Koos en Saar.
 Saar met een pop.
 Koos met een noot.
 neem een mes, Koos.
 mag ik een mes, oom?
 nee, maat, nee, geen mes.
 ik eet kaas met een mes.
 in een net is een peer.
 één peer en nog een peer is een paar.

een pen is in een pot.
 een pen gaat er in.

maag	mag	nek	ken
maan	man	nik	kin
maat	mat	mak	kam
naam	nam	rak	kar
rook	rok	mot	tom
poot	pot	man	nam
toon	ton	kat	tak

k is K

t is T

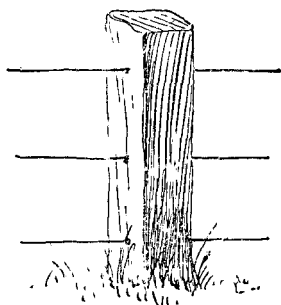
s is S

oo is Oo

Kees, Saar, Tom, Oom

Kees, Saar, Tom, Oom

p a a l

paal

een paal

een paal

maal

nel

kol

meel

neel

keel

mol

rol

kaal

mal

tol

kool

man, maal meel.

neem meel in een pot.

en maak maar pap.

neel eet geen pap en ook geen kool.

een os is aan een paal.

ik rol een tol naar neel.

nee, rol een tol naar een kat.

een mol eet kool.

mis, maat, mis.

een mol eet geen kool.

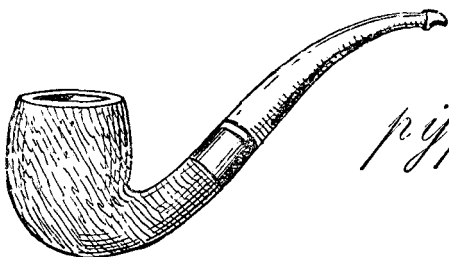
lees	leer	laag	lap
les	leen	leeg	loop
laat	los	leg	lam
lat	lip	lig	laan

een lam is aan een paal.
 nee, maat een aap is aan een paal.
 een lam is los.
 er is een lip en een kin aan een pop.
 er is een lap om een nek.
 Koos en Tom gaan naar Oom.
 kom, saam, neel.
 nee, ik leer een les.
 neem een tol mee, neem geen lat mee.
 laat los, Koos, loop naar Saar.

koop een pen en een lap.
room is in een kom.
een kat gaat naar een kom met room.
lik room, kat.
room is aan een lip.

pijp

pijp

een pijp

een pijp

pijp mijn rijk pijl lijn rijg
rijp pijn kijk mijl tijs gijs

kijk, kijk, een pijp met een kop.
neem een pijp, gijs en rook.

nee, maat, ik rook nog geen pijp.
ik eet een peer.

een peer is rijp en geel.

ik rij in een kar naar mijn oom.

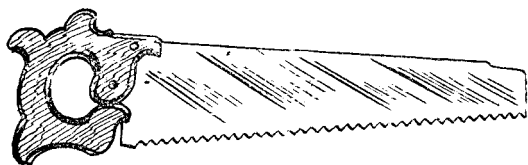
Oom tijs is rijk.

ik raak een kat met een pijl.

een kat met een lijn aan een paal.

loop en neem een lijn.

pijn in een keel en pijn in een maag.

Z a a g

Z a a g

een zaag een *zaag*

zaag	zoon	zijn	zal
zag	zon	zin	zool
zaak	zeer	zet	zeg
zak	zeep	zit	zes

Koos zag een zaag.

een zaag gaat op en neer.

Z, Z, Z, Z,

ik zaag een paal.

ik maak mij zeer aan een zaag.

zet een zaag in een zak.

Koos is een zoon.

is Saar ook een zoon?

nee, nee!

Saar is geen zoon.

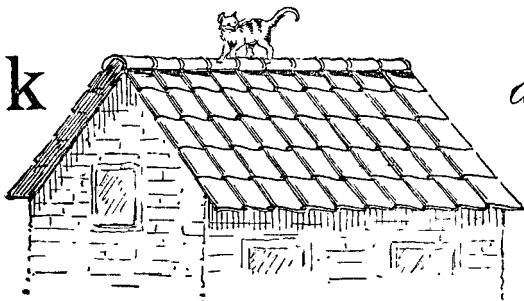
tom zijn keel is zeer.
er zit een zeer in.
zet er een pap. op.
maak een lap nat, Saar,
en zet een lap op zijn keel.
is zijn keel nog zeer?

Koos zit op een tak.
aan een tak is een peer.
nee, er is een paar.
één peer is maar rijp.
een tak gaat op en neer.
pas op, Koos, pas op.

een mol gaat in zijn gat.
er zijn er zes.
er is teer aan neel.
neem zeep, neel, nog meer zeep.

dak

dak

een dak

een dak

door	deel	dam	dom
doos	deeg	dan	dor
daar	dit	dat	dop
daan	dik	das	dol

kijk, daar is een rat op een dak.
nee, nee, man, dat is dom!
dat is geen rat, maar een kat.
een kat gaat door een raam.

dag, daan. dag, tom.

zeg, daan, deel een noot met mij.

loop dan saam naar een dam.

daar gaan tom en daan.

een noot zijn dop is dik.

de ze
me te

een kat de kat

een pijp de pijp

een dop de dop

een pan de pan

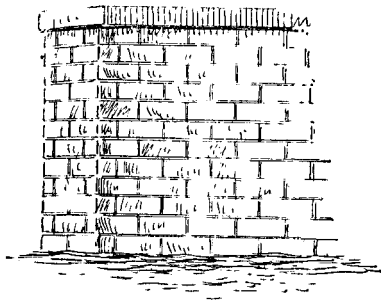
een zak de zak

een lap de lap

de aap zit op de paal.
de aap is aan de paal met een lijn.
in de poot is een noot.
neem de noot, Koos.
nee, gijs, de aap eet de noot al op.

ik mik naar de aap met een pit.
raak, aap, raak.
kijk, daar is de pit.
kom met me mee naar tom en tijs.
daar zijn ze.
ze gaan naar Oom.
zeg, ze zijn te laat, Oom eet al.
dat is dom.

m u u r

m u u r

een muur *een muur*

uur
muur

zuur
duur

kuur
guur

kijk, kijk, daar is een aap op de muur.

er is een raam in de muur.

een zoon zit aan een raam.

Oom eet om één uur.

. Koos gaat om zes uur naar een laan.

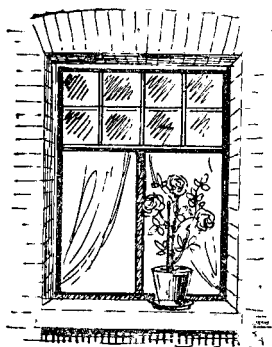
een muur met een gat er in.

· een kip gaat er door.

koos, koos, keer de kip.

er gaan er nog meer door.

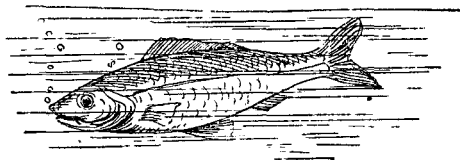
in de doos is een peer.
 een peer is rijp en geel.
 een peer is nog duur.
 tom zijn peer is zuur.

zet een roos in een pot.
 en zet de pot in een raam.
 Tom en Hoos gaan met
 een kar naar Oom.
 zij gaan om één uur.
 kan net ook saam gaan?

meel is in een zak.
 en room is in de kan.
 dat gaat saam in de pan.
 en dat eet ik dan.

aar	eer	oor	uur
maar	meer	moor	muur
gaar	keer	door	guur
paar	leer	koor	zuur

vis

vis

de vis *de vis*

voor
vaak
vuur

veel
veer
vin

van
val
vol

vet
vel
vijl

de vis is in de dam.
is daar maar één vis?
nee, man, veel meer.
aan een vis is een vin.
en aan een kip is een veer.
zet de roos in de vaas.
de vaas is vol.
zet de vaas voor een raam.
ik val in een voor.
mijn teen is zeer van de val.

val

vel

ver

vaal

veel

veer

zet de vis in de pan.
en de pan op een vuur.
Koois eet de vis op.
eet Koois ook de vin en de kop?
nee, dat is voor de kat.
de kat zit op een vat.

ik neem een vel van een mol,
ik maak er een zak van.
daar gaat Oom zijn pijp in.

een vel van een os.
maak daar leer van.
een man eet vet van een os.
een man eet er te veel van.
zijn maag is zeer.
neem dan maar een pil in, man.

z is Z

z is Z

v is V

v is V

jas

jas

de jas *de jas*

jas, jan, jaar, joop, jet, jok.

j is J

j is J

Jan zijn jas is dik.

Jaap is Jan zijn maat.

en daar is Jet ook.

Jet is al zes jaar

is er ook een jas aan Jet?

Jok gaat met Jan mee.

Jok is geen kat, Jok is een...

loop, Jok, pak de kat.

de kat eet de kop van een vis

de kat is op de muur.

mis, Jok, de kat is los.

je - je

Kat, kat, lik je aan de vis?

mag je dat?

*pak jij maar een rat,
daar gaat er net een,
eet de rat maar op.*

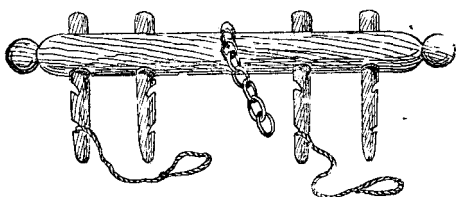
*neem je een raap
en eet je een raap op?*

*maak je een vuur
en zet je daar de pot op?*

*vat je een pan
en leg je daar de vis in?*

*Laag je een tak
en maak je daar vuur mee?*

*Koop je een zak
en zet je daar de kat in?*

j u k

j u k

een juk

een juk

juk

kus

mug

put

ruk

dus

rug

nut

Puk

zus

gul

dun

leg een juk op de os.

Op de os zijn rug?

nee, man, dat is dom, op zijn nek.

Zet je de os, dan voor de kar?

een os en nog een os,

dus een paar.

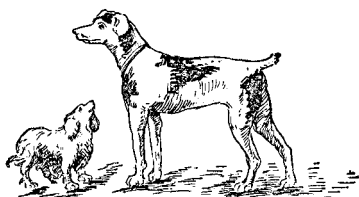
er zit een mug op de rug van de os.

rij maar mee, mug.

iën van iën is nul.

maak de zak vol met meel.

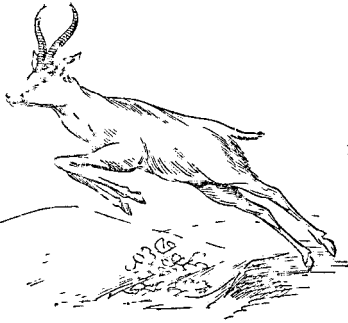
ik til Tom op mijn rug.

daar is Jok en zijn maat is puk.
de nek van Jok is dik.
maar puk zijn nek is dun.
de lijn is aan een juk.
ruk er aan, dan gaat de lijn los.
een rot zit in de put.
maak een lus in de lijn,
en zet de lus om de poot van de rot.
Kat, kat, eet jij de rot maar.
ik maak een raam.
maak je ook een raam?
ik til Töm op mijn rug.
kan je dat ook?

*Let je een roos in de vaas?
leg je een juk op de os?
eet je de vis op?
gaat je oom ook naar de dam?*

b o k

bok

de bok *de bok*

boom	boon	bijt	bos
beer	been	bak	boog
buur	ben	bek	bel

cen bok, een bok!

daar gaat cen bok.

loop naar een bos, bok.

ik neem mijn boog en een pijl.

en dan mik ik op de bok.

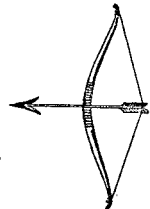
jok, jok, jaag de bok,

pak de bok beet bij zijn poot.

raak ik de bok?

nee, Jan, dat is mis.

ben je boos op de bok?

neem de bijl naar de boom.

de bijl bijt in de boom.

ik raak met de bijl aan mijn been.

mijn been is zeer.

boor een gat in de boom.

neem de bak met meel naar oom.

d is D *d is D*

Daan Door

Daan Door

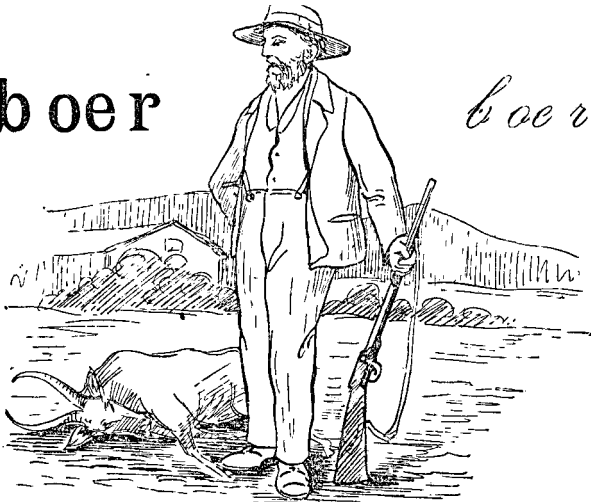
Daan, neem de peer naar Door.

Door, deel de peer met Daan.

beer	peer	door	boor
ben	pen	dek	bek
boot	poot	dak	bak
bak	pak	duur	buur
buk	puk	pak	dak
baal	paal	pop	dop

boer

boer

De boer

De boer

moe	doe	toe	roep
moet	doek	toen	noem
zoet	boek	koe	roer
doet	* zoek	koen	boet

Daar is de boer met zijn roer.

Zijn naam is Oom Koen.

ik roep: jok, jok, zoek de bok.

is de bok op oom zijn rug?

nee, Zus, ik leg de bok neer.

ik ben al moe.

Kom, Zus, zoen mij maar,

dan ben je zoet.

*De naam van zus is nel.
en boet zijn naam is Tom.
Doe de doek om, nel
Om mijn been, Oom?
nee, nel, dat is dom,
Doe de doek om je nek.
de doek is er al om, oom.
ik lees al een les in een boek.
Doet boet dat ook al?
nee, Oom Koen,
boet is nog geen zes jaar.*

room van de koe,
en vet van de os,
met meel van de boer,
Daar bak ik koek van.
eet je ook mee van mijn koek?
Dat mag je, Tom.

u i l

u i l

De uil

De uil

uil	uit	duim	zuig
muil	ruit	tuin	tuig
kuil	tuit	muis	buig

Kijk door de ruit, Jan.

Daar is een uil.

De buik van de uil is geel.

De uil doet: oe-oe-oe!

Zeg, uil, je moet uit mijn tûin.

er uit, uil, er uit!

Daar bij de paal zit een muis.

toe, pak de muis in je bek.

De uil bijt de muis in zijn nek.

*aan de pot is een tuit,
daar gaat de tee uit.
uit de tuit in de keep
en dan in mijn keel.*

buig de tak van de boom neer
en ruik aan de roos.

ik maak mijn duim zeer
aan de roos.

Dat doet veel pijn.

Kom, man, zuig dan maar aan je duim.
nee, mijn duim is vuil.

Daar is oom zijn muil.

Zijn tuig is op zijn rug.

*ik rij met de muil door de tuin,
maar de muil is lui.*

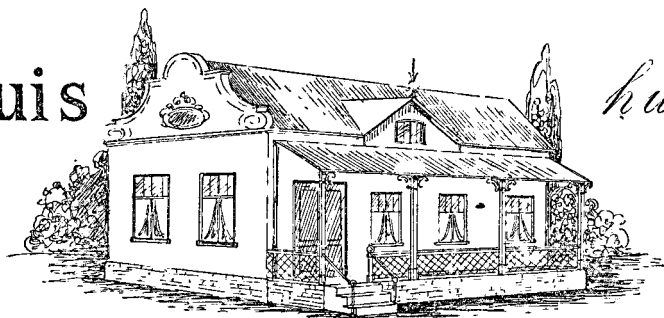
muil
luim
buit

mijl
lijm
bijt

ruik
ruig
vuil

rijk
rijg
vijl

huis

huis

mijn huis *mijn huis*

oor	en	hoe	haak
hoor	hen	hoek	hak
aar	hem	hij	ham
haar	het	hijg	heen

het

*de ram en het raam.
de kaas en het mes.
de mot en het net.
het oog van de aap.
het meel in de zak.
het leer van de zool.
het juk van de os.*

het huis is hoog.
op het huis is een dak.
ik hoor een muis in het huis.
De muis gaat uit het gat in de hoek.
De muis eet van de ham.
haal Jok uit het hok.
toe, Jok, pak hem.

Oom zit bij het raam.
ik loop naar hem heen.
Dag, Oom, hoe gaat het?
ben je hees, Tom?
nee, Oom, ik hijg maar.

De haan en de hen zijn bij het hek.

hoe doet de haan?

hoe doet de hen?

hoe doet de muis?

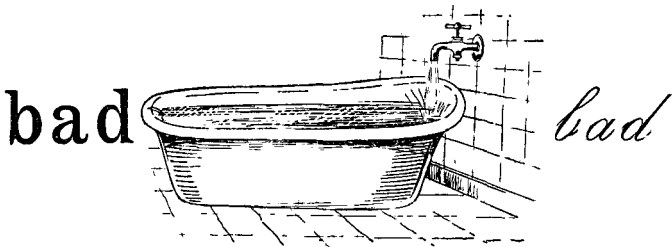
hoe doet de kat?

hoe doet de mug?

hoe doet de uil?

De boer doet het meel in een zak,
 en dan zet hij de zak op de kar.
 de muil moet in het tuig er voor,
 maar de muil is lui.
 tik hem met de lat op zijn vel.

het bad *het bad*

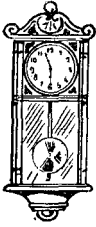
bad	naad	moed	tijd
bed	zaad	goed	rijd
bid	raad	hoed	pad

ben je boos?

neem een roos;

Let hem op je hoed,

dan ben je in een uur al goed.

Saar moet naar bed.
het is hoog tijd.
het is al zes uur,
maar ze moet nog in het bad.
Kom, Saar, doe je goed uit.
bid voor je naar bed gaat.
Dat is heel goed.

De bok is dood.
Doe hem aan de haak.
neem een mes en hak de nek door.
Zijn nek moet in de pot.
en dan moet de pot op het vuur.
De nek is gaar; ik eet hem op.

Daar gaat een kat op het pad.
Kijk, maar, ze is daar bij de roos.
De roos is rood.
neem de roos en zet hem op de hoed.
nee, zet hem in de vaas
voor het raam.

koop-man	soep-kom	zool-leer
kap-kar	kool-soep	meel-zak
tee-pot	keel-pijn	vis-hoek
pap-pot	lees-boek	vis-lijn
zeep-bak	lees-les	mol-vel
boom-tak	pot-lood	voet-zool
haar-kam	dak-goot	vee-boer

het heb

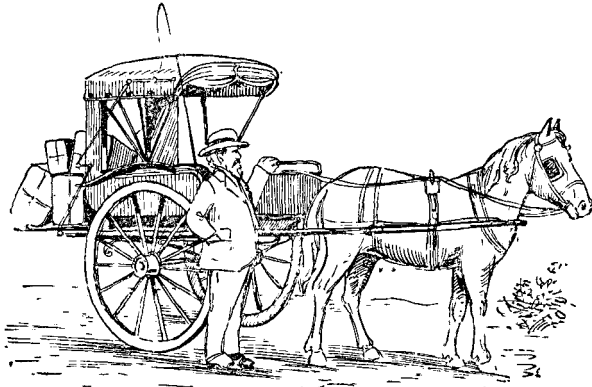
ik heb een pot-lood.
 heb ik ook een pen?
 heb jij een boek?
 ik heb een lees-boek.

ik heb een hen en een haan

heb ik ook een uil?

ik heb meel in een zak.

heb je ook hoek in een pan?

De koop-man.

Koop, koop!

Daar is de koop-man
in zijn kap-kar.

Zijn jas is van mol-vel.

toe, Oom, koop een pot-lood voor mij.
goed, Koos.

Koop-man, heb je een pot-lood te koop?
daar is een pot-lood voor je.

hoe duur is dat?

heb je nog meer, koop-man?

Kijk maar.

ik heb een haar-kam en een zeep-bak.

een tee-pot en een soep-kom.

heb je ook een zak-doeck?

De zak-doeck is rood en geel.

Tom, neem jij de vis-lijn met de vis-boek.

nee, ik koop een zak-mes voor me.

hoe-veel voor dit mes?

maar, koop-man, dat is veel te duur.

Oom Toon is een vee-boer.

Koos is zijn zoon

en zijn zus heet nel.

nel haar keel is zeer,

daar-om eet 'zij geen kool-soep.

pijn in de keel heet keel-pijn.

doe een zak-doeck om je keel, nel.

maak de zak doek goed nat.

Twee Eerste Klas Bookies vir ons Kinders.

KINDERRIJMPIES VIR AFRIKAANSE KINDERS

DEUR

TANTE KOTA

Geillustreer met baje prentjies van
Meneer R. KEET.

In 'n mooie band gebind

Prijs 2/-

Praatjies met die Kinders

DEUR

C. LOUIS LEIPOLDT

Hierdie praatjies is 'n perbeerslag om die kinders iets te gee, waaroor hulle 'n bietjie kan nadink, en hulle eie sinne kan gebruik om feite uit te vinde.

Hierdie boekie is ekstra gebind
en kos maar net 2/-

010615372P

NWU : Potchefstroomkampus
Ferdinand Postma-Biblioteek